

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น
เป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษ ได้มีหนังสือที่ ทส ๐๓๐๒/๓๒๗๓ ลงวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐)^{*} ว่าประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๓) ที่แต่งตั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ นั้น ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นดำเนินการจัดการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเบื้องต้นภายในเขตของตน โดยมีเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษให้คำแนะนำช่วยเหลือ และควบคุมตรวจสอบอีกระดับหนึ่ง มิได้บัญญัติให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแต่อย่างใด แสดงว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ประสงค์ที่จะให้บุคคลเดียวกันดำรงตำแหน่งทั้งสองตำแหน่งในเวลาเดียวกัน นอกจากนั้น บุคคลซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษสมควรที่จะเป็นบุคคลซึ่งมีความรู้และความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานการจัดการและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจไม่ใช่บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในระดับดังกล่าว

จากความเห็นดังกล่าวข้างต้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม จึงได้ออกประกาศกระทรวงฯ ฉบับลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ ยกเลิกการแต่งตั้งให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามประกาศกระทรวงฯ ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๕๐) และยกเลิกการแต่งตั้งนายกเทศมนตรี ปลัดเมืองพัทยา ประธานสภาตำบล ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามประกาศกระทรวงฯ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๕๓) แต่ในขณะเดียวกันได้มีประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่องแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมใช้อำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่งตั้งให้ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและพนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามภารกิจที่ถ่ายโอน

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๑/๑๓๐๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

*หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๓๖๑ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๓

กรมควบคุมมลพิษจึงขอหารือว่า การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะแต่งตั้งให้ข้าราชการหรือเจ้าพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้อยู่ได้บังคับบัญชาของเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้เป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั้น จะขัดกับบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้รับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และจากผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (กรมควบคุมมลพิษ) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ประเด็นปัญหาในเรื่องนี้เกิดขึ้นเนื่องจากการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดการและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมจากส่วนกลางไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบุคลากรจำนวนมากที่น่าจะสามารถปฏิบัติงานได้มากกว่าส่วนกลาง แต่ในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการด้านการควบคุมมลพิษมิได้มีการศึกษาพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับมิได้สอบถามข้อมูลและความคิดเห็นจากกรมควบคุมมลพิษที่ต้องรับผิดชอบดำเนินการในเรื่องดังกล่าวโดยตรง ซึ่งได้เคยดำเนินการลักษณะดังกล่าว ได้แก่ มีการประกาศแต่งตั้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแล้ว แต่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้แจ้งความเห็นไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมซึ่งรับผิดชอบเรื่องการดำเนินการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในขณะนั้นว่า การแต่งตั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ไม่น่าจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้มีการประกาศยกเลิกการแต่งตั้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้บัญญัติความสัมพันธ์ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกับเจ้าพนักงานท้องถิ่นไว้ โดยให้เจ้าพนักงาน

*“เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

- (๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๒) ประธานสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล
- (๓) ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

(มีต่อหน้าถัดไป)

(ต่อจากเชิงอรรถที่แล้ว)

- (๔) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

ควบคุมมลพิษเป็นผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการดำเนินการต่างๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งควบคุมตรวจสอบการดำเนินการของเจ้าพนักงานท้องถิ่นอีกชั้นหนึ่ง ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในมาตรา ๖๐^๑ ที่ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษโดยให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น หรือมาตรา ๗๕^๒ ที่ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดวิธีการชั่วคราวสำหรับบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสีย หรือมาตรา ๘๓ (๓)^๓ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเกี่ยวกับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียรวม เป็นต้น ดังนั้น การที่จะแต่งตั้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษด้วยอีกตำแหน่งหนึ่ง จะส่งผลให้ผู้ดำเนินการกับผู้ตรวจสอบการดำเนินการและผู้ให้คำปรึกษาเป็นบุคคลเดียวกัน ซึ่งเป็นการขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้เคยให้ความเห็นไว้^๔

(๕) ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๖) หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นอย่างอื่น นอกเหนือจาก (๑) ถึง (๕) ข้างต้น ที่ได้รับการประกาศกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

^๑มาตรา ๖๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัดตามมาตรา ๓๗ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นในท้องที่ที่ได้ประกาศกำหนดให้เป็นเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๔ จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษในเขตควบคุมมลพิษนั้นเสนอต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อรวมไว้ในแผนปฏิบัติการเพื่อจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ

ในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อลดและขจัดมลพิษของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษแนะนำและช่วยเหลือตามความจำเป็น

^๒มาตรา ๗๕ ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมและไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจกำหนดวิธีการชั่วคราว สำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ได้ตามที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีการก่อสร้างติดตั้ง และเปิดดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓มาตรา ๘๓ ในกรณี que เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการนั้น

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑

สำหรับกรณีที่จะแต่งตั้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษนั้น แม้ตามมาตรา ๑๑^๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ จะให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถแต่งตั้งบุคคลใดดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้ก็ตาม แต่โดยที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเป็นผู้มีหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมการดำเนินงานของเจ้าพนักงานท้องถิ่น การแต่งตั้งให้ผู้ใต้บังคับบัญชามาทำหน้าที่ดังกล่าวจึงย่อมเป็นไปได้ เพราะผู้ใต้บังคับบัญชาย่อมไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติฯ ได้

ในกรณีที่จะแต่งตั้งให้ผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น เมื่อพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว เป็นเพียงอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายโดยทั่วๆ ไปเท่านั้น มิได้มีลักษณะเดียวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ดังนั้น จึงสามารถที่จะแต่งตั้งผู้บริหารท้องถิ่นและข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๔๖

^๖มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษและพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

เลขเสร็จ

780/2541

เรื่อง

บันทึก

เรื่อง ทารือแนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและ
รักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เพิ่มเติม

เนื้อหา

กรมควบคุมมลพิษได้มีหนังสือที่ วว 0305/2527 ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2541 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือปัญหาข้อกฎหมายกรณีที่คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 7) ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของกระทรวงมหาดไทยว่า ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ลงวันที่ 15 มกราคม 2502 ให้อำนาจอธิบดีกรมตำรวจหรือรองอธิบดีกรมตำรวจพิจารณาสั่งปิดโรงแรมเมื่อโรงแรมมีการกระทำผิดกฎหมาย ซึ่งคำว่า "การกระทำผิดกฎหมาย" ตามนัยของข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ๓ นั้น มีความหมายครอบคลุมถึงการกระทำผิดกฎหมายใด ๆ ก็ตามที่โรงแรมอาจก่อให้เกิดขึ้นได้ และการที่ผู้ประกอบการโรงแรมไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย เป็นการกระทำที่อาจเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ซึ่งหากมีการกระทำผิดกฎหมายดังกล่าวขึ้นแล้ว เจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯก็อาจใช้อำนาจสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการค้าและดำเนินคดีกับโรงแรมฐานฝ่าฝืนข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯได้ นอกจากนี้ อธิบดีกรมตำรวจหรือรองอธิบดีกรมตำรวจยังอาจอาศัยอำนาจตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ๓ สั่งปิดโรงแรมได้ด้วยนั้น การควบคุมมลพิษจึงขอหารือเพิ่มเติมว่า การที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรม ซึ่งจะต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม ไม่จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือไม่สามารถบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งตามที่กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจากอาคารบางประเภทและบางขนาด หรือไม่จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงหรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียหรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้สั่งการตามมาตรา 70 หรือมาตรา 82 (2) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 ซึ่งไม่มีบทกำหนดโทษสำหรับการฝ่าฝืนคำสั่งดังกล่าวไว้ นั้น จะถือว่าเป็น"การกระทำผิดกฎหมาย" ตามนัยของข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ลงวันที่ 15 มกราคม 2502 หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 7)ได้พิจารณา
ข้อหารือดังกล่าวของกรมควบคุมมลพิษแล้วเห็นว่า อาคารโรงแรมเป็นแหล่งกำเนิด
มลพิษที่ต้องถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
ไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์
เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมการระบายน้ำทิ้งจาก
อาคารบางประเภทและบางขนาด ลงวันที่ 10 มกราคม 2537 ซึ่งออกตามความใน
มาตรา 69*(1) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พ.ศ.2535 เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมจึงมีหน้าที่ต้องจัดให้มีระบบ
บำบัดน้ำเสียตามมาตรา 70*(2) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 โดยที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษไม่ต้องสั่งการ
แต่อย่างใด ดังนั้น การที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมไม่จัดให้มีระบบ
บำบัดน้ำเสียตามที่ตนมีหน้าที่ยอมเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 70 แห่งพระราชบัญญัติ
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมไม่จัดให้มีระบบบำบัด
น้ำเสียตามที่ตนมีหน้าที่ต้องจัดให้มีตามมาตรา 70 เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจ

* (1) มาตรา 69 ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ
มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้อง
ถูกควบคุมการปล่อยน้ำเสียหรือของเสียลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือออกสู่สิ่งแวดล้อม
นอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่
กำหนดตามมาตรา 55 หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตาม
กฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา 56 หรือมาตรฐานที่ผู้ว่า
ราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา 58

* (2) มาตรา 70 เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนด
ตามมาตรา 69 มีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบ
กำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เพื่อการนี้ เจ้าพนักงานควบคุม
มลพิษจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสีย
หรือระบบกำจัดของเสียที่กำหนดให้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้นนั้นด้วยก็ได้

(มีต่อหน้าถัดไป)

สั่งการให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมนั้นจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียตาม
มาตรา 70 ได้ หรือในกรณีที่ระบบบำบัดน้ำเสียที่จัดให้มีขึ้นไม่สามารถบำบัดน้ำเสีย
ได้มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษก็มีอำนาจสั่งการ

ตามมาตรา 82 (2)* (3) ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมนั้นจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียนั้นได้ ซึ่งหากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมที่ได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่สั่งให้ตนจัดให้มีหรือจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา 70 หรือมาตรา 82 (2) แล้วไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ก็ย่อมเป็นการ

(ต่อจากเชิงอรรถที่ (2) ข้างต้น)

ในกรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษใดมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้วก่อนวันที่มีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา 69 ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบ หากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่มีอยู่แล้วนั้นยังไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด

* (3) มาตรา 82 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดังต่อไปนี้

๑๗๑

๑๗๑

(2) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง ผู้ควบคุม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือจำกัดจัดของเสีย จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้

๑๗๑

๑๗๑

กระทำผิดกฎหมาย แม้พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 จะมีได้บัญญัติบทกำหนดโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษไว้ด้วย แต่โดยที่คำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษที่สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารโรงแรมต้องจัดให้มี หรือจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดน้ำเสียตามมาตรา 70 หรือ มาตรา 82 (2) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 เป็นการสั่งการตามอำนาจที่กฎหมายให้ไว้ การไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

ดังกล่าวโดยไม่มีเหตุผลหรือข้อแก้ตัวอันสมควรย่อมเป็นความผิดตามมาตรา 368*(4)
แห่งประมวลกฎหมายอาญา และเป็นการกระทำผิดกฎหมายตามนัยของข้อ 2*(5)
แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ลงวันที่ 15 มกราคม 2502 ด้วย

(ลงชื่อ) อัคราทร จุฬารัตน

(นายอัคราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พุดศจิกายน 2541

* (4) มาตรา 368 ผู้ใดทราบคำสั่งของเจ้านักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจ
ที่มีกฎหมายให้ไว้ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นโดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการสั่งการเช่นนั้น เป็นคำสั่งให้ช่วยทำกิจการในหน้าที่ของ
เจ้านักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้สั่งให้ช่วยได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่ง
เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

* (5) ข้อ 2 หากปรากฏว่าสถานที่ใดมีการกระทำผิดกฎหมายหรือมี
พฤติการณ์อันขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนเกิดขึ้น ไม่ว่าจะ
เป็นสถานที่ที่ตั้งโดยอำนาจการอนุญาตของเจ้าหน้าที่ฝ่ายใดตามกฎหมายใดก็ตาม
ให้อธิบดีกรมตำรวจหรือรองอธิบดีกรมตำรวจ สำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัด
ธนบุรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับจังหวัดต่าง ๆ นอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัด
ธนบุรี มีอำนาจพิจารณาสั่งการปิดสถานที่ดังกล่าวโดยมีกำหนดระยะเวลาหรือไม่
กำหนดระยะเวลาก็ได้ ตามควรแก่กรณี